

Pametna specializacija

Dr. Peter Wostner

Služba za razvoj in
Evropsko kohezijsko politiko

Pametna specializacija je...

„Proces opredelitve razvojnih politik
z namenom izbora in prioritizacije
področij (ang. fields or areas)
kjer je smiselno razviti grozde dejavnosti,
pri tem pa pustiti podjetnikom odkriti
prava področja prihodnje specializacije”
(Foray et al. 2011, p. 7)

- **Zakaj?** Ker s(m)o v Evropi vsi želeli postati Silicijeve doline – na istih področjih - in ker...

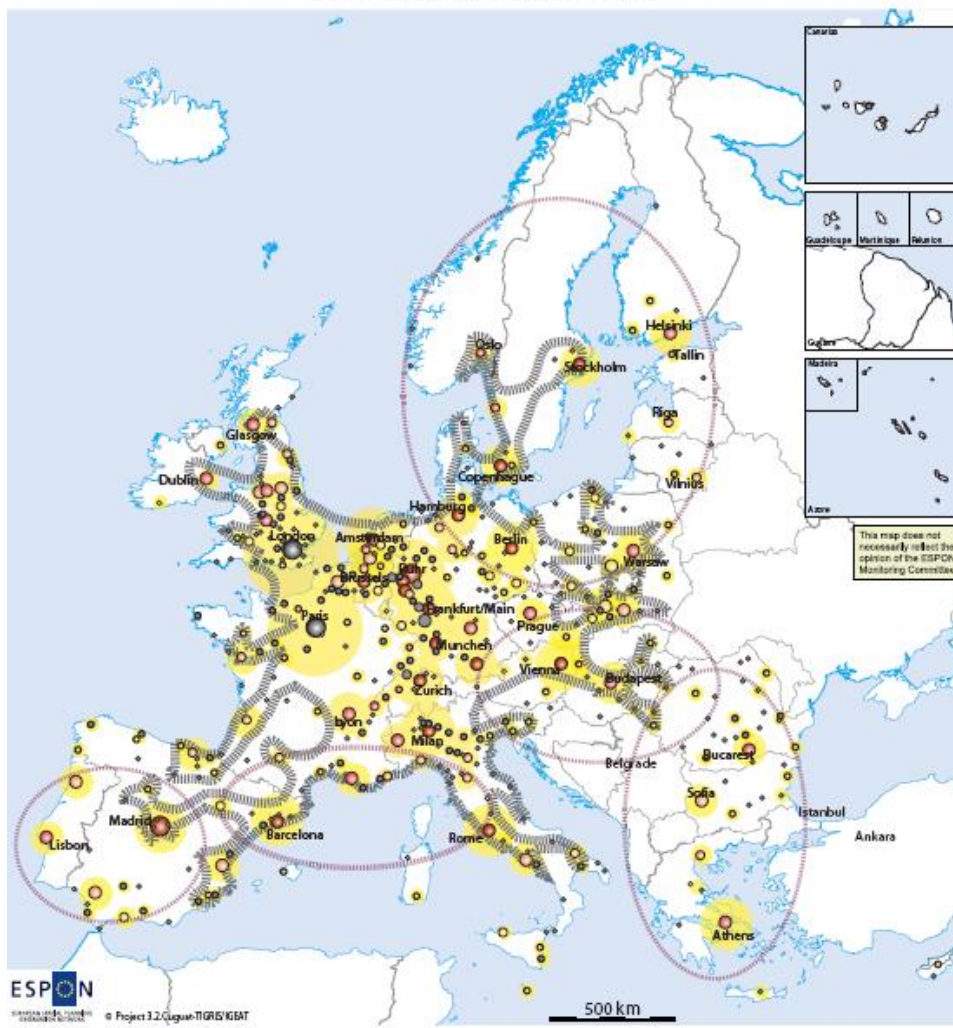
Teoretično-empirične podlage niso samo optimistične...

Agglomeration gains Mobility	Small	Large, but only on the industry level	Large, across industries
Low	Geographical dispersion H-O-localization		
Labour: Low Capital and firms: High	Specialization and factor price equalization	Industry "black holes"	Polarization
High		One black hole	

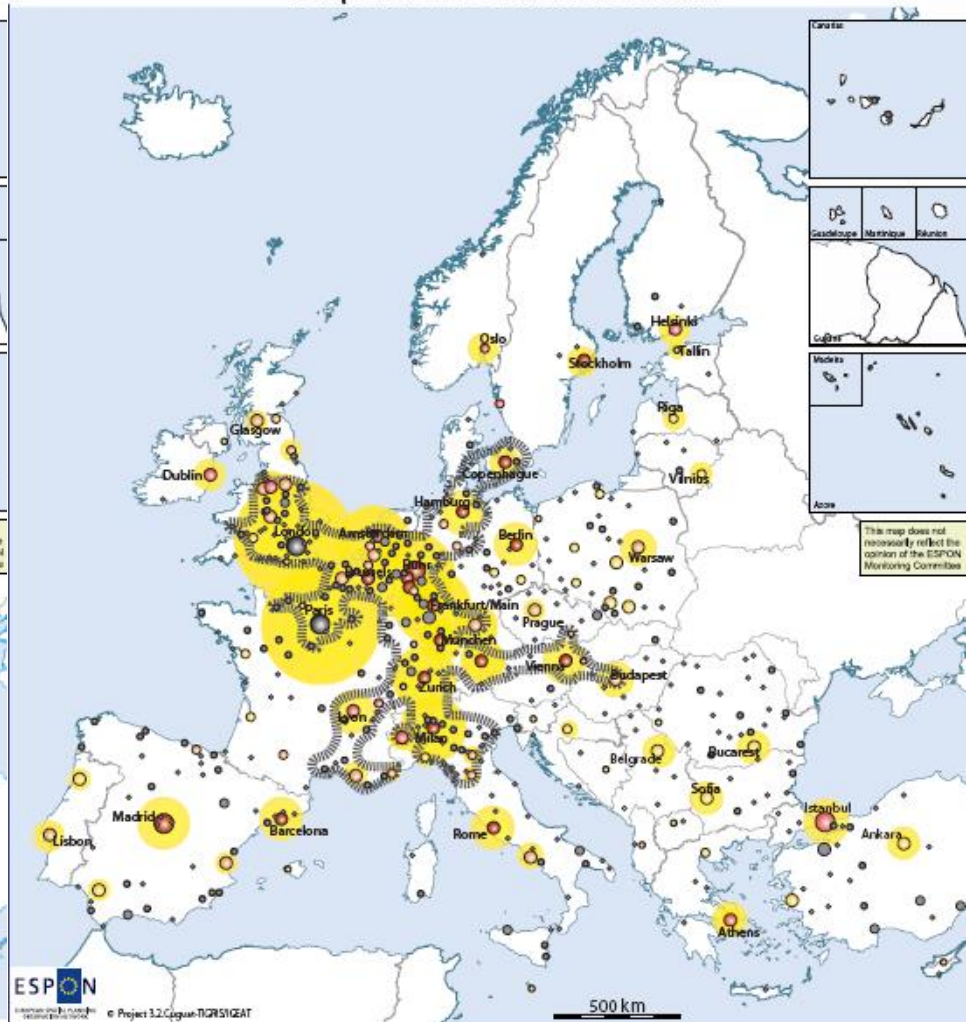
Vir: V. D. Norman, 2000 iz K. H. Midelfart-Knarvik & H. G. Overman, Delocation and European integration. Is structural spending justified?, 2002, p. 327.

Europa v letu 2030: scenariji ESPON

Cohesion-Oriented Scenario

Competitiveness-Oriented Scenario

- RIS3 vodnik: bistvo je v koncentriranju virov znanja in njegovem povezovanju na omejeno število prioriternih ekonomskih aktivnosti

glede na

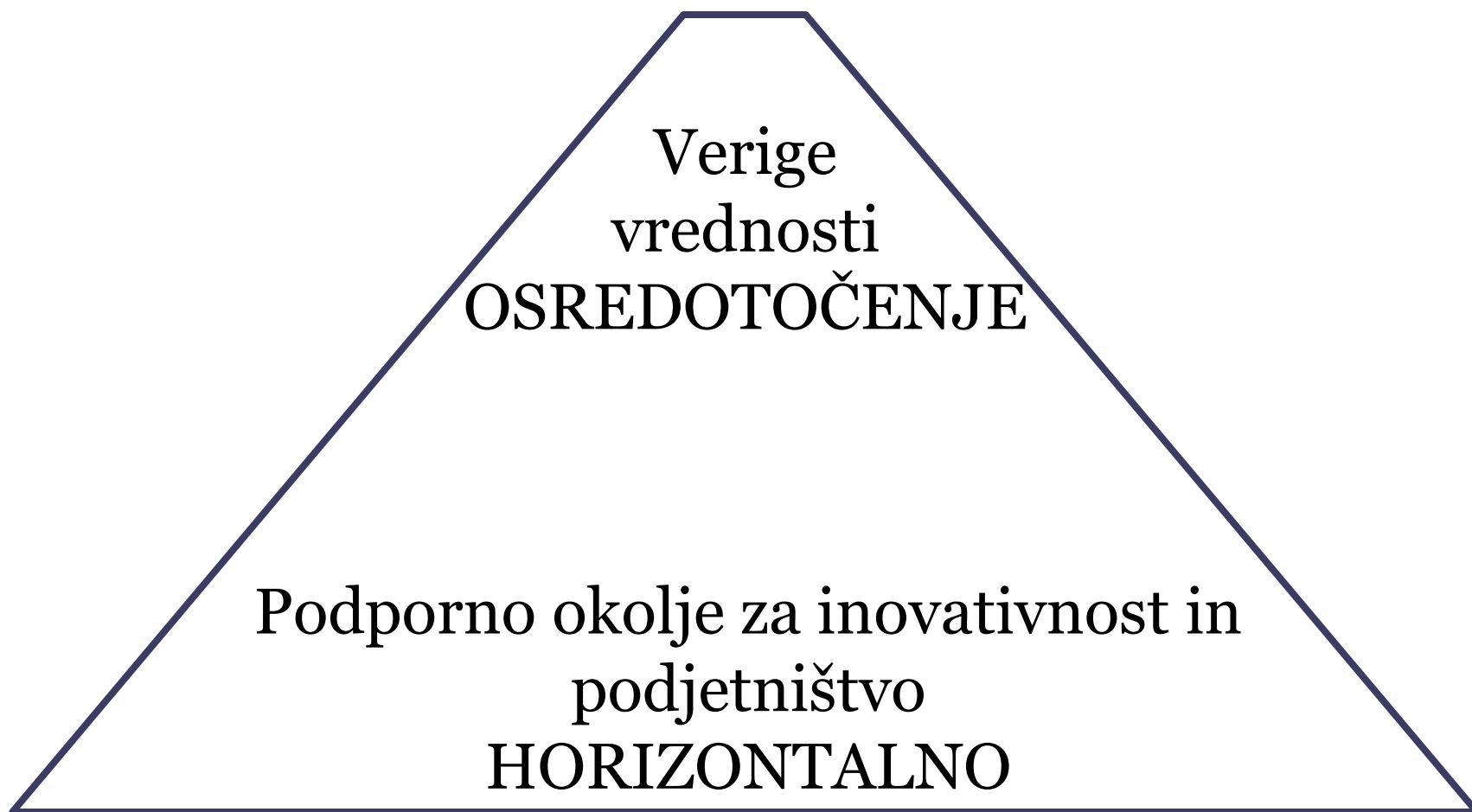
- Nišno, butično in diferencirano strukturo SI gospodarstva

ter

- Moč in izjemnost individualne iniciative

(SI Brand book, 2007: „Slovenians are *individualists*. ...Special energy is present in Slovenia in things we enjoy. These are the activities in which we *excel*. The result of developing personal interests is a *diversity of economic activities* with a common denominator – a *niche focus*, which in line with invested enthusiasm crosses into *boutiqueness*.)

2 stebra SPS:

Smer razmišljanja...

Faza	1. Predsemenska	2. Semenska/zagonska	3. Hitra globalna rast	4. Zrelost
Stanje	Spodbujanje podjetništva, nabor idej, primerjava idej, poslovni načrt, MVP PROBLEM-SOLUTION FIT	Ustanovljeno podjetje, pilotni projekt, prototip, prve stranke, MVP PRODUCT-MARKET FIT	Hitra rast podjetja, vstop na tuje trge UPRAVLJANJE RASTI	Rast podjetja se upočasnjuje, podjetje je stabilizirano na trgu INOVIRAJ ALI UMRI
Poslovno okolje	Inštitucija znanja, pisarna za prenos t. Coworking, regijski potencial	Univerzitetni ali podjetniški inkubatorji s programi pospeševalnikov idej	Tehnološki park s programi podjetniških pospeševalnikov	Tehnološki park ali lastni prostori
Investitorji	Ustanovitelji, prijatelji, družina, naivneži (4F) + Javni denar	4F, poslovni angeli (PA) + Javni denar	Skladi tveganega kapitala, banke + Javni denar	Zasebni skladi, dolžniški viri, borza, banke + Javni denar
Velikost investicij	5.000 € - 50.000 €	50.000€ - 1 mio €	1 mio € - 5 mio €	3 mio € - 50 mio €

Ključne usmeritve SPS:

INOVATIVNOST

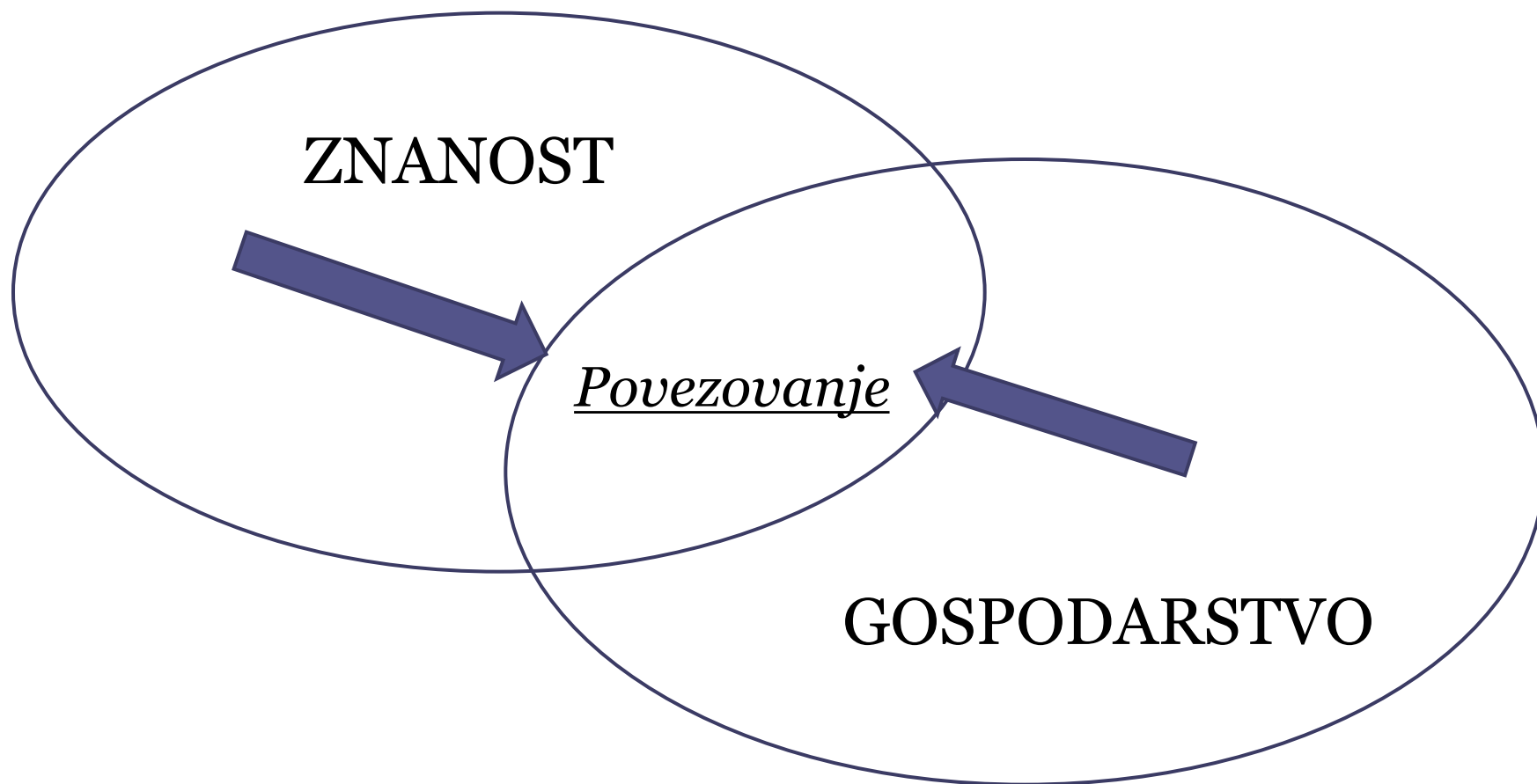
Prenos in uporaba znanja

Podjetnost, kreativnost in talent

Internacionalizacija

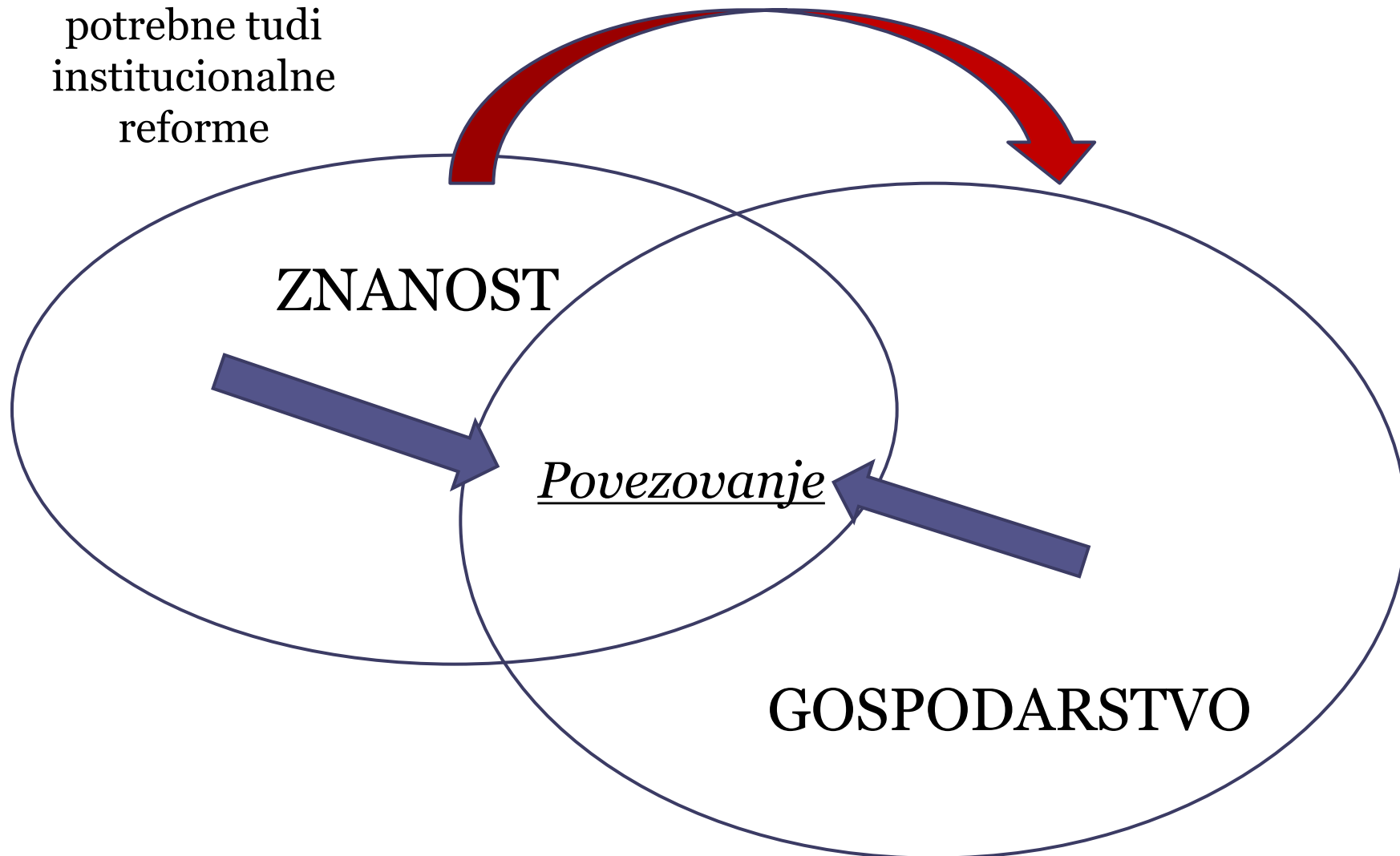
(navzven & navznoter)

- RIS3 vodnik: RIS strategije so prepogosto neskladne s strukturo gospodarstva

- Prenos znanja ...

Spin-off, spin-out,...
potrebne tudi
institucionalne
reforme

Internacionalizacija

SVETOVNO
GOSP.

ZNANOST

Celovita podpora verigam
vrednosti na prioritetnih
področjih uporabe

Povezovanje

SS za aplikativne projekte
(TRL 4 -8)

GOSPODARSTVO

SVETOVNA
ZNANOST

SVETOVNO
GOSP.

Skupni projekti in
infrastruktura →
privabljanje talenta

Obzorje 2020...

ZNANOST

Povezovanje

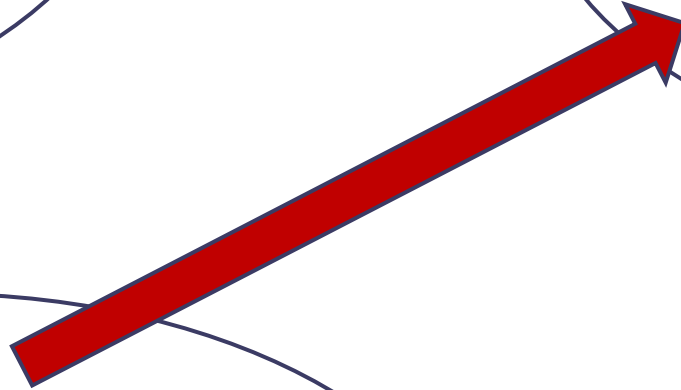
GOSPODARSTVO

Internacionalizacija (2)

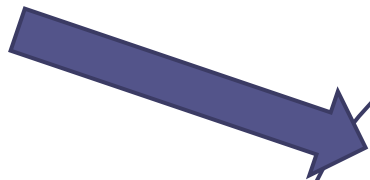

SVETOVNA
ZNANOST

SVETOVNO
GOSP.

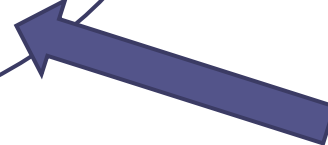

ZNANOST

Povezovanje

GOSPODARSTVO

Internacionalizacija (3)

SVETOVNA
ZNANOST

SVETOVNO
GOSP.

ZNANOST

Povezovanje

GOSPODARSTVO

Povezovanje evropskih
inštrumentov na prioritetah RIS3
– preko JTI in EIT pritegniti tujo
zainteresirano industrijo k
sodelovanju s slovenskimi
partnerji

Verige vrednosti

- Pobude posameznih institucij ali posameznikov, ki imajo potencial prodreti in uspeti na globalnem trgu bodo obravnavane horizontalno.

V okviru verig vrednosti gre za
iskanje **nišnih produktov in storitev**

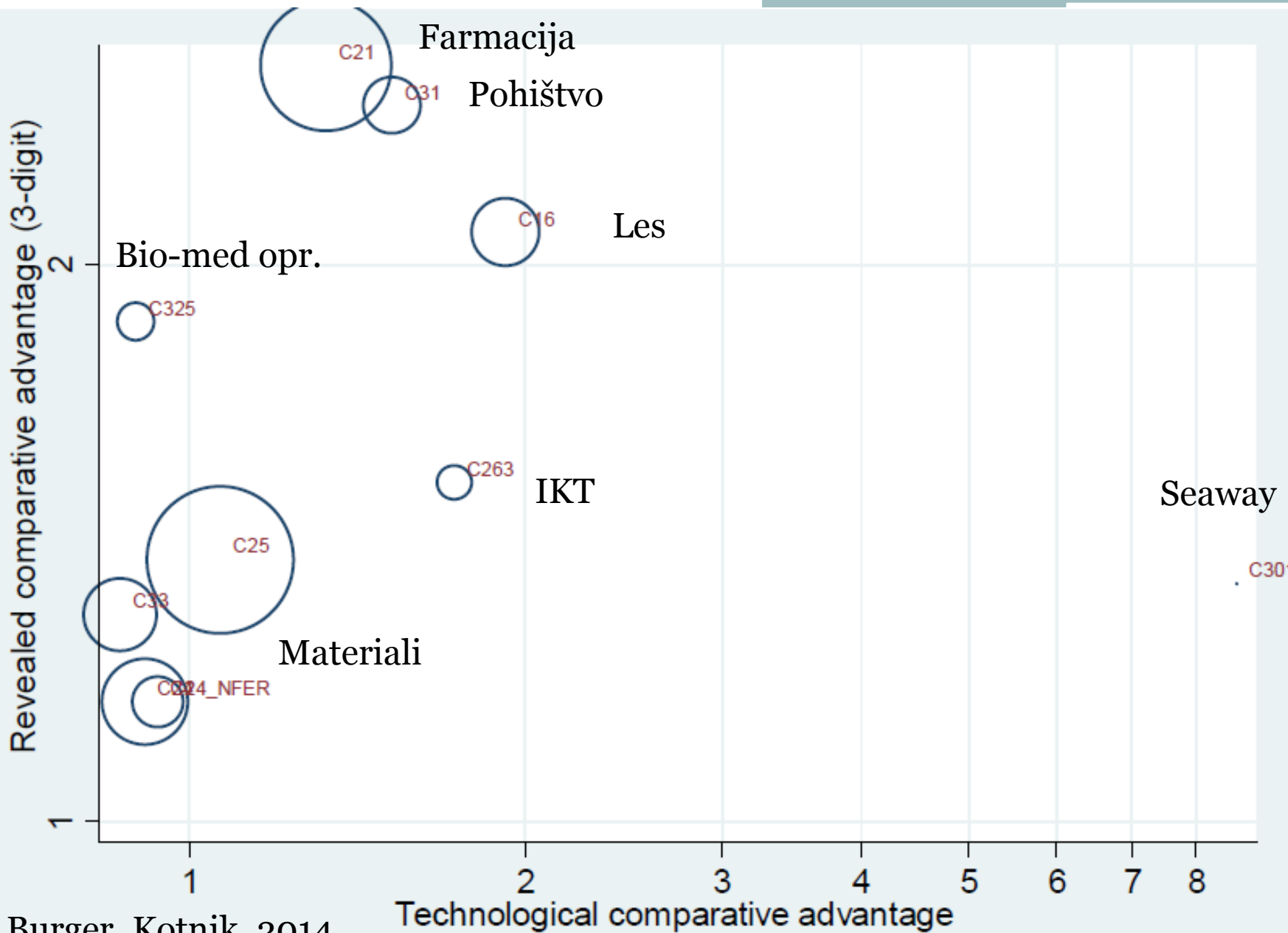
v globalnih procesih

na osnovi povezovanja odličnih kompetenc in
potencialov

vključujoč različne akterje, discipline in področja.

Kam se osredotočiti: nadaljujemo zgodbo...

1. Raziskovalno in tehnološko intenzivna področja:
 - Materiali (++), elektr. komp. (RCA), IKT (++), kemija (RCA), farmacija (++), orodjarstvo (RCA)...
2. Inovativno podeželje in storitve
 - Narava, turizem, kmetijstvo, les, hrana, energija, bio-based industrije,...
3. Izzivi tradicionalnih industrij v 21. stoletju:
 - Tekstil (teh), izdelki iz lesa (++), pohištvo (++; dinamika neg.),...

Sodelovanje institucij znanja v okviru FP7 / regionalni vidik ...

- IJS in UL: 65% vseh sredstev (za 51 in 34 mio. € projektov)
- Institucije znanja locirane v:
 - Osrednjeslovenski regiji: 86% vrednosti projektov
 - UM in Podravje: 6%
 - NG in Primorska: 6%
- Povezovanje, dopolnjevanje, tudi navzven

„Selekcijski mehanizem” bo temeljil na vrednotenju

1. Jasnosti, utemeljenosti, realnosti in izvedljivosti poslovne ideje / pobude
2. Obstoječe globalne kompetentnosti in konkurenčnosti → sposobnost prodati storitev ali izdelek kupcu na globalnih trgih oz. v identificiranih verigah vrednosti oz. v vzpostavljenih mednarodnih povezavah, na osnovi katerih je možno znanje uporabiti v praksi.

Selekcijski mehanizem bo temeljil na ugotavljanju (2)

- Doseganja **kritične mase** za uspešno zapolnitev opredeljene niše na globalnem trgu v smislu:
 - Razpolaganja s potrebnimi kadri in znanji
 - Povezovanja dovoljšnjega števila deležnikov na trgu
 - Razpolaganje s kapaciteto za razvoj oz. trženje produkta (vključno z raziskavami ter jasno in zaprto finančno konstrukcijo).

Selekcijski mehanizem bo temeljil na ugotavljanju (3)

- Pričakovani **rezultati in mejniki** po fazah udejanjanja poslovne ideje / pobude (kvantificirani), še posebej v smislu :
 - Izvoznega potenciala, vključno z izvozom storitev
 - Dodane vrednosti / zaposlenega in donosnosti
 - Potenciala za pritegnitev novega znanja in kapitala v Slovenijo
- Natančni opredeljenosti vloge institucij in proračuna države

Selekcijski mehanizem bo temeljil na ugotavljanju (4)

- Pisne pobude naj se posredujejo **do 9. maja 2014:**
 - osredotočene, brez nepotrebnega navajanja »ključnih besed in fraz«
 - pripravljene naj bodo v smislu poslovnega načrta
 - utemeljenost z empiričnimi podatki
 - opredelitev stopnje tveganja in analiza scenarijev
- Pobude naj ne presegajo 15 strani, brez prilog.
- Posredujejo naj se na naslov: **s3.svrk@gov.si**

<http://esiskladi.wix.com/strategijaps>

